

Europa-Parlamentets formand, Roberta Metsola
Tale på stats- og regeringschefernes uformelle møde
Nicosia (Cypern), den 24. april 2026

Tak til formand António Costa og præsident Nikos Christodoulides for at være værter for denne drøftelse og for jeres lederskab i disse udfordrende tider.

Godmorgen allesammen.

Der er tre punkter, jeg gerne vil komme ind på i dag. Det første er vores reaktion på de økonomiske konsekvenser af krisen i Mellemøsten. Det andet er Parlamentets vurdering af køreplanen "ét Europa, ét marked", og det tredje vedrører den flerårige finansielle ramme.

Men inden jeg begynder, vil jeg gerne hilse vedtagelsen af den 20. sanktionspakke og frigivelsen af lånet på 90 mia. EUR til Ukraine, som Parlamentet stemte om, undertegnede og vedtog for to måneder siden, velkommen. Jeg forstår, at vores opmærksomhed er rettet mod Mellemøsten, men i en verden, der bliver mere og mere ustabil, måles lederskab ved evnen til at reagere på én krise uden at vende ryggen til en anden. Det beviser vi, at vi er i stand til.

Hvilket bringer mig til mit første punkt: energipriser og Mellemøsten.

Den 17 dage gamle våbenhvile er stadig skrøbelig – det kan vi alle se – men den skaber betingelserne for forhandling, og den skal holde. Jeg mødtes med Golfstaternes Samarbejdsråd og dets generalsekretær for at tilbyde Europa-Parlamentets støtte, og jeg ved, at I også skal mødes med generalsekretæren og de regionale partnere i dag. Nikos, Cypern er Europas fyrtårn i regionen, og det cypriotiske formandskab har vist sig at være en vigtig bro til Mellemøsten.

Vi ønsker alle det samme, nemlig en hurtig og varig afslutning på krigen – en afslutning, der sikrer det iranske folks rettigheder, værdighed og frihed, tager hånd om bekymringerne over Irans nukleare og ballistiske missilprogram og dets støtte til stedfortrædere, og som sætter en stopper for blokaden af Hormuzstrædet. Vi ser fortsat, at det iranske regime gennemfører vilkårlige henrettelser eller tilbageholder systemkritikere, bl.a. nobelprismodtageren Narges Mohammadi, som igen blev idømt syv et halvt års fængsel i februar. Det er vigtigt, at alle disse mennesker og deres familier ser, at Europa ikke har glemt dem.

Retten til fri sejlads skal genoprettes, og jeg glæder mig over den voksende koalition af partnere, der samarbejder på denne front og viser Europas evne til at tackle en krise, som vi ikke har bedt om, men som vi må konfrontere – og her ser vi igen, hvor vigtigt det er, at vi har en klar strategi for artikel 42, stk. 7, som en del af vores europæiske forsvars- og sikkerhedsværktøjskasse.

Med hensyn til energipriserne har jeg set Kommissionens forslag, og jeg er enig i, at vi har brug for midlertidig og målrettet støtte. Hurtigt. Men vi må huske, at de løsninger, vi finder i dag, også skal fungere i morgen. Vi bør ikke reparere, hvad der ikke er i stykker.

De regler for gaslagring, vi indførte for fire år siden, stabiliserede markederne, styrkede tilliden og forbedrede samarbejdet mellem medlemsstaterne. Vores tiltag til at diversificere vores energimiks og mindske afhængigheden viser resultater. De lande, der klarer sig bedst i dag, er dem, der har mere vedvarende energi, stærkere kernekraftkapacitet og er mindre afhængige af gas.

Det er ikke tilfældigt. Det er, fordi vi traf bevidste beslutninger for at gøre os mere modstandsdygtige, mere uafhængige og mindre udsatte for chok. Vores langsigtede strategi virker. Vi er nødt til at holde kursen.

Det betyder flere investeringer i infrastrukturen for at få den til at fungere. Parlamentet gør allerede fremskridt i sit arbejde med pakken om net, som skal modernisere vores net for at støtte renere og mere decentraliseret energi, og jeg forventer, at vi afslutter det i anden halvdel af året. Hvordan disse forslag modtages, har betydning for, at lovgivningsprocessen kan forløbe gnidningsløst.

Det betyder også, at vi skal have et åbent sind med hensyn til, hvordan vi producerer vores elektricitet. Kommissionens strategi for små modulære reaktorer og avancerede modulære reaktorer er et skridt i den retning. Det er noget, Europa-Parlamentet har presset på for, og vi er klar til at handle hurtigt for at realisere det.

Andet punkt: køreplanen "ét Europa, ét marked".

På Alden Biesen i februar blev vi enige om, at vi på Det Europæiske Råds møde i marts ville træffe beslutninger og fastsætte tidsfrister. Vi er nu nået til det punkt, hvor forpligtelserne skal omsættes til resultater.

Jeg er taknemmelig over for Kommissionen og Rådet for deres samarbejde med hensyn til at få denne køreplan over mållinjen. Under omstændighederne synes jeg, at vores teams arbejdede godt og hurtigt. Processen kunne have været bedre – og længere. Nogle politiske grupper ville også gerne have lagt større vægt på investeringer, boliger, digitalisering, den sociale dimension og behovet for at tackle nationale blokeringer og national overregulering.

Men når det er sagt, er køreplanen ambitiøs, den styrker vores evne til at modstå chok, og den lever op til det, vi fastsatte i den fælles erklæring. Dette er Europas svar på, hvad det har brug for.

Med hensyn til de prioriterede sager i køreplanen vil Europa-Parlamentet gøre sit arbejde. Og vi vil gøre det godt. Men vi har også brug for plads – og tillid – til at udføre vores arbejde med demokratisk kontrol og legitimitet ordentligt. 720 medlemmer af Europa-Parlamentet fra mere end 200 politiske partier er ikke, og vil aldrig være, et gummistempel.

Nu har vi måldatoer for prioriterede sager og et politisk tilsagn om, at vi vil gøre, hvad vi kan for at nå dem, under fuld overholdelse af lovgivningsprocessen – dette er afgørende – og der er nogle sager, der endnu ikke er fremsat forslag om. Forbeholdet her er således, at Europa-Parlamentet ikke vil acceptere at blive sat under pres, hvis forslagene ikke kommer i god tid og er velaffattede. Det er godt at have ambitioner, men det er også godt at være realistisk. Det skylder vi borgerne.

Jeg har sagt det før – de fleste mennesker ser Europa som ét system, og de bedømmer det ud fra ét kriterium: om det leverer resultater. Vi er nødt til at arbejde sammen.

Dette bringer mig til mit sidste punkt: den flerårige finansielle ramme.

I sidste uge godkendte medlemmerne af Europa-Parlamentets Budgetudvalg vores forhandlingsposition til det næste langsigtede budget med et stort flertal. I næste uge stemmer plenarforsamlingen. Derefter kan vi indlede forhandlinger med Rådet, når det har vedtaget sit mandat. I april vil vi så have vores holdning, vi vil vide, hvad vi vil, og vi vil være klar.

Lad mig klargøre to ting, inden vi går videre. For det første udfordrer vores udvalgsbetænkning ikke den overordnede struktur i det nye budget. Vi støtter et større fokus på konkurrenceevne og forsvar. Men vi beder jer om at være åbne over for idéen om nye egne indtægter. Og for det andet kan vi ikke forvente, at nye generationer skal betale gammel gæld. Med hensyn til NextGenerationEU skal vi sikre, at tilbagebetalinger og renter ikke gør indhug i vores fremtidige ambitioner. Igen bør kortsigtede foranstaltninger ikke skabe langsigtede problemer.

Lad mig afslutte med at sige: Europa kan ikke træde ind i en ny æra med gamle rammer. Det nuværende budget er blevet strakt til bristepunktet af kriser, som det aldrig har været udformet til at absorbere. Vi har fået det til at fungere, men vi kan se dets begrænsninger. Vi kan ikke blive ved med at reagere på en verden i forandring med forældede værktøjer. Det, vi har brug for nu, er et budget, der er formålsregnet – klart til at levere, hvor og når der er mest brug for det.

Tak.